

Littekenbreuk

Deze folder geeft u algemene informatie over een littekenbreuk. Het is goed te weten uw persoonlijke situatie anders kan zijn dan beschreven.

Wat is een breuk?

Een breuk (hernia) is een uitstulping van het buikvlies door een zwakke plek of opening in de buikwand. De breuk is herkenbaar als een zwelling op die plek. De zwakke plek of opening in de buikwand is de breukpoort. Deze kan ontstaan door aangeboren factoren, door uitrekking van de buikwand of na een operatie. Uitrekking kan optreden in de loop van het leven, bijvoorbeeld door toename in lichaamsgewicht, persen, veel hoesten, vaak zwaar tillen. Het is mogelijk dat de uitstulping van het buikvlies - de breukzak genoemd - een gedeelte van de buikinhoud bevat. Bij verhoging van de druk in de buik (zoals bij staan, bij persen of hoesten) kan er meer buikinhoud in de uitstulping (= de breukzak) komen. De breuk wordt dan groter. Het gevaar van een breuk is de kans op beklemming van de breukinhoud bij een nauwe breukpoort.

Alleen op zuigelingenleeftijd kan nog een spontaan herstel van de zwakke plek in de buikwand optreden, daarna is het niet meer te verwachten. Bij klachten is operatie dan ook meestal nodig. Er zijn verschillende soorten breuken. Deze folder beschrijft de littekenbreuk. Voor de liesbreuk (hernia inguinalis), de dijbeenbreuk (hernia femoralis) en de navelbreuk (hernia umbilicalis) is een aparte folder.

Wat is een littekenbreuk?

Wanneer een operatie in de buik heeft plaats gevonden, blijft er een litteken over. Als hier een zwakke plek in ontstaat, waardoor buikinhoud gaat uitpuilen, is er sprake van een littekenbreuk. Op zich hoeft een littekenbreuk geen klachten te geven. De grootte van de breuk bepaalt ook of u eventuele klachten heeft. Beklemming kan soms optreden. Bij een grote breuk en sterk uitpuilen ervan kunnen rugklachten optreden.

Behandeling

Behandeling van een littekenbreuk is niet nodig als er geen klachten zijn. Een korset/breukband kan in veel gevallen helpen. Herstel door een operatie is mogelijk, maar is niet altijd even makkelijk. Het succes is sterk afhankelijk van de grootte van de breuk, de conditie van de patiënt en het behandelteam. Bij littekenbreukoperaties wordt meestal geprobeerd de anatomie en de functie van de buikwand weer zoveel mogelijk te herstellen. Vaak wordt er gebruik gemaakt van een kunststof mat om de reconstructie te verstevigen. Over het algemeen moet de patiënt er zich van bewust zijn dat een operatie voor een littekenbreuk een grote operatie is. Er is kans op complicaties, op blijvende klachten na de operatie en/of op het terugkomen van de breuk. Door een goede voorbereiding zijn veel van deze problemen te voorkomen. De meeste mensen komen voor een operatie in aanmerking. Maar bij bijvoorbeeld ernstige bijkomende ziektes en/of slechte conditie, zal de behandelend arts in overleg met het behandelteam besluiten een operatie af te raden. Het risico is dan te groot.

Behandelteam

Het behandelteam bestaat uit ervaren chirurgen, een physician assistant (PA), longartsen, pijnspecialisten, anesthesisten, fysiotherapeuten en diëtisten. Gezamenlijk bespreken zij de uitkomsten van de consulten om daarna u het eventuele behandelplan voor te leggen en te bespreken. De physician assistant is uw contactpersoon tijdens uw behandeltraject in het ziekenhuis.

Fit voor uw operatie: prehabilitatie

Een operatie is een belasting voor het lichaam, uw conditie vermindert hierdoor. Prehabilitatie is een (trainings)programma voorafgaand aan uw operatie, met het doel om uw conditie te verbeteren. Prehabilitatie geeft u een voorsprong, waardoor herstel straks vlotter verloopt en de kans op problemen verkleint. Uit onderzoek blijkt dat een goede voorbereiding voor een littekenbreukoperatie leidt tot een grotere kans op succes van de operatie. Samen met u zal uw behandelend specialist en zijn/haar collega's van het behandelteam bekijken of u voor een operatie in aanmerking komt. We bekijken welke maatregelen er in uw geval genomen moeten worden om de kans op problemen (complicaties), blijvende klachten en het terugkomen van de breuk zo klein mogelijk te maken. U kunt hierbij denken aan (hulp bij) stoppen met roken, (hulp bij) afvallen, trainen om meer spiermassa op te bouwen, voedings- en dieetadvies, het beter op peil houden van de bloedsuikers bij suikerziekte, het aanpassen van bepaalde medicatie en begeleiding/behandeling door de longarts voor de operatie. In ziekenhuis Tjongerschans hebben wij veel kennis en ervaring in de chirurgische operatietechnieken. We hebben de zorg ook zo ingericht dat we samen met u al ruim voor de operatie actief aan de slag gaan om de kans op succes zo groot mogelijk te maken.

Operatie

Kleine littekenbreuken worden vaak met een kijkoperatie gedaan. Dit houdt in dat de arts een videocamera en speciale instrumenten gebruikt om de breuk te sluiten zonder een grote snee in de buik te maken. In plaats daarvan zijn slechts enkele kleine sneetjes nodig. Bij grotere breuken is deze manier van opereren niet mogelijk en wordt het een grotere snee. Uw behandelend specialist bespreekt met u welke operatietechniek voor u het meest geschikt is. Voor beide technieken geldt dat breuk zo goed mogelijk wordt hersteld. Dit herstel wordt verstevigd met een mat, om de kans op opnieuw een breuk zo klein mogelijk te maken.

Dysport-injectie

Als een littekenbreuk erg groot is, is een herstel niet altijd goed mogelijk. Om de kans op herstel te vergroten kan het in sommige gevallen nuttig zijn om 4 tot 6 weken voor de operatie de schuine buikspieren (in de flanken) te verslappen met behulp van een Dysport-injectie in de verschillende spierlagen. Dit is een behandeling die in dagbehandeling plaatsvindt, waarbij de pijnspecialist met behulp van een echoapparaat meerdere injecties plaatst in de schuine buikspieren. Uw behandelend arts zal u op de poli vertellen of een Dysport-injectie in uw geval nuttig is en de details met u bespreken. Voor deze Dysport-injectie is een aanvullende folder beschikbaar.

Mogelijke complicaties

Geen enkele operatie is zonder risico's. Ook bij dit soort operaties is de normale kans op complicaties aanwezig, zoals nabloeding, wondinfectie, trombose of longontsteking. Als er darmen ernstig verkleefd zijn met de breukpoort kan er tijdens de operatie darmletsel optreden. Dit is een vervelende complicatie waarbij het plaatsen van een mat dan onmogelijk wordt, omdat er infectie van de mat kan ontstaan. Het plaatsen van een mat kan een 'trekkend' gevoel geven in de buikwand. Dit gevoel gaat na enkele weken weg. Ook kan de buikwand na de operatie nog een tijd pijn doen, incidenteel is deze pijn blijvend. Ook na een littekenbreukoperatie kan er op den duur weer een nieuwe littekenbreuk ontstaan. Bij mensen die roken, overgewicht hebben, bekend zijn met suikerziekte of bepaalde medicijnen gebruiken treedt dit vaker op. Ook bij een wondgenezingsstoornis of een wondinfectie komt het vaker voor dat de littekenbreuk toch weer terugkomt.

Na de behandeling kunt u uw dagelijkse bezigheden weer oppakken zodra uw pijnklachten verminderen. Vaak moet u bij de grotere breuken nog vier weken dag en nacht de breukband te dragen (en soms nog een extra 2 weken alleen 's nachts).

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, stel ze dan aan uw arts, de verpleegkundige of aan een van de medewerkers.

Contact

Stel uw vraag via www.mijntjongerschans.nl of bel de polikliniek chirurgie: 0513 – 685 290.

Grip op uw zorg via Mijntjongerschans

Mijntjongerschans.nl is het patiëntenportaal van ziekenhuis Tjongerschans. Dit portaal is bereikbaar voor alle patiënten die zijn ingeschreven bij Tjongerschans. Na het inloggen op www.mijntjongerschans.nl met DigiD met sms-verificatie of via de DigiD app heeft u toegang tot uw medische gegevens. U kunt hier ook afspraken maken, een vraag stellen, vragenlijsten invullen en uitslagen bekijken.

DISCLAIMER

Wij adviseren u bij uw bezoek aan de polikliniek en bij opname zo weinig mogelijk geld, sieraden, dure kleding en andere zaken van (emotionele) waarde mee te nemen naar het ziekenhuis. Het ziekenhuis aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade aan of verlies van dergelijke zaken.